

LÄHETYSHIIPPAKUNNAN PYHÄKOULUTYÖ

Kolmen vuoden pyhäkouluohjelma // Raamatun suuret kertomukset (Vanha Testamentti, Evankeliumit ja Apostolien teot)

OHJE! Löydät tästä tiedostosta jakson nimen, raamatunkohdan, muistolause-ehdotukset, raamatunkohdan keskeisen sisällön eli ydinajatuksset sekä teemoihin sopivia lauluehdotuksia. Pienten pyhäkoululaisten kohdalla sama muistolause voidaan tarvittaessa valita useammaksi kerraksi. Nuottisymbolilla 🎵 merkityt muistolauseet ovat laulettuina äänityksinä, löydät ne Pyhäkoulutyön sivujen kautta YouTubesta.

VT OSA 2

JUMALA VARJEELE KANSAANSA EGYPTISSÄ JA ERÄMAAELLAUKSEN AIKANA

1 Joosef ja hänen veljensä, 1. Moos. 37

Pienet: A) Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha. Jes. 53:5

Isot: B) Armoahan se on, jos joku omassatunnossaan Jumalaan sidottuna joutuu syyttömästi kestämaan kärsimyksiä. 1. Piet. 2:19

Kertomus Joosefin elämästä on Raamatun yksi jännittävimmistä kertomuksista! Joosefin isä Jaakob ei kohdellut kaikkia poikiaan tasapuolisesti, vaan suosi Joosefia, minkä takia Joosefin veljet vihasivat ja kadehtivat Joosefia. Viha ja kateus johtivat hyvin pahaan tekoon, mutta Jumala ei hylännyt Joosefia, vaikka hän joutui eroon isästään, veljistään ja kotimaastaan. Jumalan suunnitelmat ovat aina ihmisten suunnitelmien yläpuolella, ja Hän voi kääntää pahatkin asiat hyväksi. Joosef joutui syyttömästi kärsimään, aivan kuten Jeesus. Jeesustakin vihattiin. Jeesuksen kärsimys ja kuolema oli Jumalan suunnitelma koko maailman pelastamiseksi. Jumala rakastaa jokaista ihmistä yhtä paljon. Myös sinun puolestasi Jeesus kuoli.

2 Joosefin koettelemukset, 1. Moos. 39

Pienet: A) Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti. Matt. 28:20

Isot: B) Heittäkää kaikki murheenne hänen kannettavakseen, sillä hän pitää teistä huolen. 1. Piet. 5:7

Joosefin elämä Egyptissä ei ollut helppoa. Hän joutui tekemään orjan töitä, mutta Jumala siunasi Joosefia ja hän teki kaikki työnsä niin hyvin, että pääsi faaraon hoviherran Potifarin suosioon ja sai pian hoitaa koko Potifarin taloa ja omaisuutta. Potifarin vaimon ilkeän juonen ja valehtelun takia Joosef joutui taas syyttömästi kärsimään: tällä kertaa hänet heitettiin vankilaan. Jumala piti Joosefista huolta vankilassakin ja oli hänen kanssaan. Joosefin kautta Jumalan tarkoitus oli säästää Joosefin perheen ja monen muunkin elämä. Meidänkin

elämässämme voi tulla vaikeita hetkiä, mutta se ei tarkoita, että Jumala olisi hylännyt meidät. Hän on koko ajan meidän kanssamme!

3 Joosef ruokkii Egyptin, I. Moos. 40–41

Pienet: A) Minä olen elämän leipä. Joh. 6:48

Isot: B) Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan. Joh. 6:35

Joosef joutui kovaan kouluun, ennen kuin hänestä tehtiin Egyptin hallitsija. Vankilassa hän ei voinut turvautua muuhun kuin Jumalan apuun. Kun Joosef sai tilaisuuden tulkita faaraon unet, Joosef luotti Jumalaan ja Jumala antoi ihmeellisen viisauden tulkita unet oikein. Jumalan avulla Joosef menestyi töissään ja tehtävissään. Jumala antoi Joosefille viisauden kerätä viljaa seitsemän hyvän vuoden ajan talteen. Tästä varastosta Joosef pystyi jakamaan viljaa seitsemän nälkävuoden aikana nälänhädästä kärsivälle kansalle. Joosef pelasti kansansa (ja Egyptin ja muidenkin maiden ihmiset) nälkäkuolemalta. Näin Jumala säilytti hengissä Israelin kansan "siemenen". Tästä kansasta syntyi aikanaan Jeesus, koko ihmiskunnan pelastaja. Jeesus sanoo: Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Joh. 6:54

4 Joosef antaa anteeksi, I. Moos. 42–45; 50:15–21

Pienet: A) Hän antaa anteeksi kaikki syntini. Ps. 103:3

Isot: B) Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden. Ef. 4:32

Vaihtoehtoisia muistolauseita:

Anteeksiantava ja laupias on Herra. Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri. Ps. 103:8 ♪
Jos te annatte toisille ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, antaa myös taivaallinen Isänne teille anteeksi. Matt. 6:14

Miten jännittävästi Joosefin kertomus päättyykään! Oli kulunut 20 vuotta siitä, kun veljet olivat myyneet Joosefin orjaksi. Katovuodet koettelivat myös heitä. Niinpä veljet lähtivät hakemaan viljaa Egyptistä monien muiden tavoin. He olivat kuulleet viisaasta hallitsijasta, joka oli kerännyt viljaa talteen. He eivät tieneet, että tuo mies oli heidän veljensä Joosef.

Joosef tunnisti heti veljensä, mutta ei aluksi paljastanut itseään, vaan tekeytyi ankaraksi ja koetteli veljiään. Mutta kutsuttuaan veljensä syömään luokseen Joosef suuren liikutuksen vallassa kertoi olevansa Joosef, heidän veljensä. Joosefin sydän ei ollut kuitenkaan katkeroitunut, vaan hän oli valmis antamaan anteeksi ja armahtamaan.

Sellainen oli ja on myös Jeesus. Hän ei jäänyt muistelemaan kärsimäänsä pahaa tai katkeroitunut vainoojilleen. Sen sijaan hän rukoili vielä ristillä heidän puolestaan ja rakasti heitä. Niin Jeesus rakastaa sinuakin!

5 Mooseksen syntymä, 2. Moos. 1:1–2:10

Pienet: A) Herra varjelee sinut kaikesta pahasta, Hän varjelee sinun sielusi. Ps. 121:7 🎵

Isot: B) Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Jer. 29:11

Jumala oli valinnut Mooseksen tärkeään tehtävään, Israelin kansan johtajaksi. Kuitenkin aluksi näytti epävarmalta, että Mooses edes selviäisi hengissä. Oli Jumalan ihme, että kolmen kuukauden ikäinen Mooses löydettiin Niilistä ja hän pelastui. Jumala johdatti Moosesta jo heti hänen syntymästään asti.

Myös sinun elämäsi jokainen päivä on Jumalan tiedossa ja Hänellä on suunnitelmansa sinunkin elämäsi varten - olet Jumalalle tärkeä!

6 Mooses ja palava pensas, 2. Moos. 2:11–4:31

Pienet: A) Älä pelkää ketään, sillä minä Herra olen sinun kanssasi ja suojelen sinua. Jer. 1:8

Isot: B) Jumala vastasi Moosekselle: "Minä olen se, joka minä olen". 2. Moos. 3:14

Jumala puhui Moosekselle palavasta pensaasta. Silloin ei ollut vielä Raamattua, joten Jumala saattoi ilmaista tahtonsa ihmisille erikoisillakin tavoilla. Mooses oli jo 80-vuotias, kun Jumala kutsui hänet kansansa johtajaksi. Mooses vastusteli, mutta Jumala oli jo varustanut Moosesta tätä tehtävää varten. Faaraon hovissa hän oli saanut egyptiläisen koulutuksen ja kirjoitustaidon, niin että hän osasi johtaa kansaa ja kirjoittaa tapahtumia muistiin. Midianin maassa hän oli oppinut, miten autiomaassa eletään. Kaiken oli Jumala tarkasti suunnitellut. Israelin kansa piti viedä pois Egyptin orjuudesta Luvattuun maahan. Jumala lähetti Jeesuksen samalla tavalla maan päälle vapauttamaan meidät synnin orjuudesta, niin että pääsemme kerran Luvattuun maahan, taivaaseen.

Mooseksen piti riisua kengät jalastaan Jumalan edessä. Mekään emme voisi lähestyä Pyhää Jumalaa syntisyytemme takia, mutta Jeesus puhdistaa meidät synnistä. Jeesuksen ansiosta Jumala antaa syntimme anteeksi ja voimme seistä synnistä puhtaina Jumalan edessä.

7 Mooses ja vitsaukset, 2. Moos. 5–10

Me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat. Room. 8:28

Vaihtoehto: Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne. Hebr. 4:7

Jumala lupasi israelilaisille, että Hän vie heidät pois pakkotyöstä, Hän pelastaa heidät orjuudesta, Hän vapauttaa heidät. Jumala pitää aina lupauksensa! Kauheiden vitsausten kautta Jumala rankaisi egyptiläisiä ja todella näytti voimansa. Ei faarao eivätkä egyptiläisten epäjumalat mahtaneet mitään Kaikkivaltiaan Jumalan rinnalla! Kun olemme Jumalan lapsia, mekin olemme Voittajan puolella.

8 Juutalaisten pääsiäinen, pesah, 2. Moos. 11–12

Pienet: A) Hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet. Jes. 53:5

Isot: B) Kristuksen veressä meillä on lunastus, rikkomustemme anteeksianto. Ef. 1:7 🎵

Yhdeksästä vitsauksesta huolimatta faarao ei ollut päästänyt israelilaisia lähtemään Egyptistä. Mutta nyt Jumala lupasi viimeisen vitsauksen.

Israelilaisten piti uhrata virheetön karitsa ja sivellä sen verellä kotiensa oven karmit. Veri oli suojausmerkki, sillä Jumala salli kaikkien esikoisten Egyptin maassa kuolla niistä taloista, joissa veren suojausmerkkiä ei ollut. Verellä merkityissä taloissa ihmiset ja eläimet olivat turvassa. He pelastuivat kuolemalta ja pääsivät lähtemään Egyptistä orjuudesta.

Tämä oli ennakkokuva siitä, mitä Jeesus teki meidän puolestamme. Jeesus on virheetön karitsa, joka uhrattiin, jotta me hänen kuolemansa (veren) kautta pelastuisimme synnin orjuudesta ja pääsisimme Luvattuun maahan, taivaaseen.

9 Kaislameren ylitys, 2. Moos. 13:17–15:21

Pienet: A) Älä pelkää, minä olen sinun kanssasi. Jes. 43:5

Isot: B) Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi, kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa. Jes. 43:2

Heti erämaavaelluksen alussa israelilaiset olivat umpikujassa. Takana oli faaraon sotajoukko ja edessä Kaislameri. Ulospääsyä ei näkynyt. Jumala ei kuitenkaan jättänyt israelilaisia pulaan: vesi jakautui kahtia ja israelilaiset saivat kulkea meren yli kuivin jaloin valtavat vesimuurit kummallakin puolellaan! Aivan lohduton ja toivoton tilanne päättyi Jumalan valtavaan ihmeeseen ja israelilaiset saivat avun. Mekin saamme opetella luottamaan Jumalan voimaan. Jumalalle ei mikään ole mahdotonta!

10 Jumala antaa mannaa, vettä ja viiriäisiä, 2. Moos. 16–17

Pienet: A) Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta. Joh. 6:51

Isot: B) Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Joh. 6:51

Havainnollistamisvinkki: Opettaja ripottelee mannalappuja eli raamatunlauseita lappuihin kirjoitettuna, lapset saavat kerätä ”mannaa” maasta.

Vaikka Jumala oli ihmeellisesti pelastanut Israelin kansan egyptiläisten joukoilta avaamalla kokonaisen meren heidän edessään, kansa silti valitti ja pelkäsi kuolevansa erämaassa. He jopa haikailivat takaisin Egyptiin, vaikka siellä he olivat joutuneet tekemään orjatyötä! Nurinasta huolimatta Jumala auttoi kansaansa ja tarjosi heille taivaasta mannaa ruoaksi neljäkymmenen vuoden ajan.

Jumala on uskollinen, Hän ei kertaakaan pettänyt Israelin kansaa. Koska mannaa ei voinut varastoida, israelilaisten ainoa mahdollisuus oli luottaa siihen, että Jumala antaa mannaa seuraavanakin päivänä.

Niin Jumala pitää huolta meistäkin päivittäin antamalla meille ruoan, kodin ja vaatteet, kaikki elämän tarpeet. Mutta Jumala on antanut meille vieläkin enemmän! Jumala antoi meille Jeesuksen, joka on kuin manna, elävä leipä. Jeesuksen kanssa saamme elää ikuisesti.

Niin kuin israelilaiset keräsivät mannaa, mekin voimme "kerätä" sitä. Kun päivittäin rukoilet, luet Raamattua tai vaikkapa siunaat itsesi ristinmerkillä, keräät Jeesuksen antamaa mannaa ja saat voiman päivääsi!

11 Kymmenen käskyä, 2. Moos. 19–20

Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Älä pidä muita jumalia. 2. Moos. 20:2–3

Jumalan antamat käskyt ovat täynnä rakkautta ja huolenpitoa. Jumala tahtoo varjella ihmistä ja ohjata ihmisen elämää. Ensimmäiset kolme käskyä koskevat ihmisen suhdetta Jumalaan. Loput seitsemän kertovat, miten meidän tulee rakastaa lähimmäisiämme. Käskyt suojelevat sinua ja minua.

Kukaan ihminen koskaan ei ole pystynyt noudattamaan kaikkia käskyjä. Jeesus oli ainoa, joka eli tekemättä syntiä, eikä rikkonut yhtään käskyä. Laki annettiin Mooseksen kautta, mutta Jeesus toi armon. Armo tarkoittaa sitä, että vaikka me emme pysty elämään Jumalan tahdon mukaan, voimme silti pelastua - Jeesuksen ansiosta. Olemme armahdettuja syntisiä!

"Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta." (Joh. 1:17) Jeesus täytti Jumalan vaatimukset puolestamme, joten ainoa mahdollisuutemme päästä taivaaseen on Jeesus.

12 Ilmestysmaja, 2. Moos. 40

Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Joh. 1:14

Israelin kansa sai ohjeen rakentaa Herralle asumus. Jumala antoi Moosekselle tarkat ohjeet pyhäkön sisustamisesta sekä liitonarkin valmistamisesta. Temppeleksi eli kirkoksi rakennettiin ilmestysmaja (telttä), koska sitä pystyi kantamaan mukana, kun kansa vaelsi erämaassa. Ilmestysmajan sisällä oli kaikkeinpyhin, jossa oli vain liitonarkki ja armoistuin (arkin kansi). Se oli Jumalan ilmestymisen paikka, Jumalan läsnäolon ja syntien sovituksen paikka. Vain ylipappi sai mennä kaikkeinpyhimpään - ja vain kerran vuodessa. Siellä hän uhriverta pirsrottamalla sovitti israelilaisten synnit.

Me elämme uuden liiton aikaa, mikä tarkoittaa aikaa Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Vanhan liiton uhrimenoja ei enää tarvita, sillä Jeesus omalla kuolemallaan sovitti meidän syntimme. Nyt me saamme käydä viikoittain messussa, mutta emme uhrataksemme Jumalalle. Sen sijaan Jumala vahvistaa ja hoitaa siellä uskoamme Raamatun, rukouksen, virsien, ehtoollisen ja uskovien yhteyden kautta.

13 Pronssikäärme, 4. Moos. 21:4–9

Pienet: A) Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin. Joh. 1:29

Isot: B) Niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää ihmisen poika ylennettämän, että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä. Joh. 3:14–15

Israelilaiset valittivat elämänsä autiomaassa, vaikka Jumala oli pitänyt heistä kaikin tavoin huolta. Sen seurauksena Jumala lähetti tappavia myrkkykäärmeitä kansan keskuuteen. Se tajusi tehneensä syntiä ja pyysi Jumalalta armoa. Jumalalla olikin keinonsa.

Hän kehotti kiinnittämään pronssista tehdyn käärmeen korkean tankoon. Jokainen pureman saanut jäi eloon pronssikäärmeeseen katsomalla. Se oli esikuva Jeesuksesta.

Syntiinlankeemuksen seurauksena olemme saaneet tappavan käärmeen pureman: joudumme ikuisen kuolemaan syntiemme tähden ellei armoa ole. Niin kuin Jumala kehotti israelilaisia katsomaan pronssikäärmeeseen, hän kehottaa meitä katsomaan puiseen tankoon naulittuun Jumalan Poikaan, Jeesukseen. Häneen katsomalla, häneen uskomalla me saamme elää ikuisesti. Niin sinäkin!

VIRSI- JA LAULUEHDOTUKSET JAKSOON VT2

Virsi- ja lauluehdotukset:

- VK 59 Leipää pelloilta maan
- VK 300 Jeesuksen muisto ihana
- VK 342 Niin ihanaa on ylistää
- VK 397 Kun on turva Jumalassa
- VK 475 Kaikkien silmät tarkkaavat sinua, Jumalamme
- VK 552 Mua siipeis suojaan kätke
- VK 600 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan

Luterilaisia virsiä:

- LV 724 Jumalan käskyt kymmenen
- LV 858 Ohjaa minut Jumalani
- LV 865 On Herra puolellani
- LV 872 Oi varjele Jeesus ja johdata
- LV 873 Hyvyyden voimat aina ympärillä
- LV 878 Jeesuksen luokse aina tulla saa

Lasten virsi *:

- LV 62 (2012) Anna anteeksi ("Liian usein kiusaan ja kähisen...") (J. Salminen)
- LV 63 (2012) Jeesus, meidän veljemme
- LV 64 (2012) Jeesus, anna anteeksi
- LV 79 (1997) Mooses-lapsi ("Äiti punoo kehdon pienokaiselleen...")
- LV 92 (1997) Minä olen leipä elämän
- LV 92 (2012) Mooses vei kansan kerran poikki meren

* Lasten virsi -kirjan sisältö ja numerot voivat vaihdella painovuodesta riippuen.

Muita:

- J. Salminen: Usko (2. säk: "Kun Joosef matkasi Egyptiin, hän sanoi näin...")
- P. Pohjola: Minä olen sinun kanssasi
- Me syömme leipää elämän, ja juomme lähteestä autuuden

Pienten pyhäkoululaisten kohdalla laulettava virsi tai laulu kannattaa valita pidemmäksi ajaksi kerrallaan, jotta se ehtii tulla lapsille tutuksi.